

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה כגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - ויקהל ריו.

פתח ואמר, (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויגשבו
ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולהשבי שמו. בפסוק
זה יש להתבונן, אז נדברו! אז דברו היה צריך להיות! מה זה
נדברו? אלא נדברו למעלה מפל אותן מרפבות קדושות וכל
אותם חילות קדושים.

משום שאותם דברים קדושים עולים למעלה, וכמה הם
שמקדימים ונוטלים אותם לפני המלך הקדוש, ומתעטרים
בכמה עטרות באותם אורות עליונים, וכלם נדברו מלפני
המלך העליון. מי ראה את השמחות? מי ראה את התשבחות
שעולות בכל אותם רקיעים, כשהדברים הללו עולים (לפני
המלך הקדוש), והמלך הקדוש מסתפל בהם ומתעטר בהם, והם
עולים (על ראשו, והיו עטרה ויורדים ויושבים) ויושבים על
חיקו ומשתעשע בהם, ומשם עולים על ראשו ונהיים עטרה.
ועל זה אמרה תורה, (משלי ח) ואהיה שעשועים יום יום. לא
כתוב והייתי, אלא ואהיה, בכל זמן ובכל עת שדברים עליונים
עולים לפניו.

פעמים כתוב יראי ה', יראי ה', אלא יראי ה' למעלה, יראי
ה' למטה. יראי ה' עומדים למטה, ואותם דברים עומדים
בדיוקניהם למעלה. וסוד זה מצאנו בספרו של חנוך, שכל דברי
הצדיקים שבארץ הם מתעטרים ועומדים לפני המלך, והקדוש
ברוך הוא משתעשע בהם. ואחר כך הם יורדים ועומדים לפניו
בדיוקן אותו הצדיק שאמר אותם, והקדוש ברוך הוא משתעשע
באותו דיוקן, ואחר כך נכתבים בספר זכרון לפניו, לעמד לפניו
בקיום תמיד.

בין כך ראה את רבי יוסי שהיה מהרהר בדברי העולם. אמר
לו, יוסי, קום והשלם דיוקנה, שאות אחת חסרה בך. קם רבי יוסי
ושמח בדברי תורה וקם לפניו. הסתפל בו רבי שמעון. אמר
לו, רבי יוסי, עכשו אתה שלם לפני עתיק הקימים ודיוקנה שלם.
פתח ואמר, ויעשו את ציין נזר הקדש זהב טהור וגו'. למה
נקרא ציין? הסתבלות להסתפל בו. ומשום שהיה עומד על
הסתבלות של אדם, נקרא ציין. וכל מי שהסתפל בו באותו ציין,
היה נודע בו ומכר.

פתח ואמר (מלאכי ג) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויגשבו
ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולהשבי שמו.
האי קרא אית לאסתכלא ביה, אז נדברו, אז דברו מבעי ליה,
מאי נדברו. אלא נדברו לעילא, מפל אינון רתיבין קדישין,
וכל אינון חילין קדישין.

בגין האינון מלין קדישין, סלקין לעילא, וכמה אינון דמקדמי
ונטליו לון קמי מלכא קדישא, ומתעטרין בכמה עטרין, באינון
נהרין עליון, ובלהו נדברו מקמי מלכא עלאה. מאן חמי
חדוון, מאן חמי תושבחה, דסלקין בכל אינון קדישין, בד סלקין
מלין אליו, ומלכא קדישא מסתפל בהו, ואתעטר בהו, ואינון
סלקין (כ"א על רישיה דהו עטרה ונחתין ויתבין וכו') ויתבין
על חיקיה, ומשתעשע בהו, מתמן סלקין על רישיה, והו
עטרה. ועל דא אמרה אורייתא, (משלי ח) ואהיה שעשועים
יום יום. והייתי לא כתיב, אלא ואהיה, בכל זמן, ובכל עידן,
דמלין עליון סלקין קמיה.

תרי זמני כתיב יראי ה' יראי ה'. אלא יראי ה' לעילא, יראי ה'
לתתא. יראי ה' קיימין לתתא, ואינון מלין קיימין בדיוקניהון
לעילא. ורוא דא אשבחנא בספרא דחנוך, דכל מלין דצדיקנייא
די בארעא, אינון מתעטרין, וקיימן קמי מלכא, ומשתעשע בהו
קודשא ברוך הוא. ולבתר אינון נחתין, וקיימין קמיה בדיוקנא
דהווא צדיק דקאמר לון, ואשתעשע קודשא ברוך הוא בהווא
דיוקנא. ולבתר אכתיבו בספר זכרון לפניו, לקיימא קמיה
בקיימא תדיר...

...אדחכי קמא לרבי יוסי, דהוה מהרהר במלי העלמא. אמר
ליה, יוסי, קום אשלים דיוקנה, דאת חד חסר בך. קם רבי יוסי
ותדי במלין דאורייתא, וקם קמיה, אסתפל ביה רבי שמעון,
אמר ליה, רבי יוסי, השתא אנת שלים קמי עתיק יומין,
ודיוקנה שלים.

פתח ואמר, (שמות כח) ויעש את ציין נזר הקדש זהב טהור
וגו'. אמאי אקרי ציין. אסתבלותא לאסתכלא ביה. ובגין דהוה

תרגום ללשון הקודש

בציין היויות השם הקדוש חקיקות בחקיקה וחקיקות בו. ואם צדיק היה אותו שעומד לפניו, אותן היות שחקיקות בתוך הנהגה היו בולמות מופטה למעלה ועולות מאתה חקיקה באור, והיו מאירות בפני אותו האדם.

נוצצת בו התנוצצות, ולא נוצצים. בשעה הראשונה שהסתכל בו הפה, היה רואה את אור היותיות פלם בפנים, וכשהיה מסתכל לעין בו, לא היה רואה דבר, אלא את אור פניו שמאיר באור ניצוץ של זהב היה נוצץ בו. רק שהפה היה יודע את מראה ההסתכלות הראשונה שהיה רואה לפי שעה, שהרי רצונו של הקדוש ברוך הוא היה באותו אדם, ויודע שהוא מזמן לעולם הבא, משום שהמראה הזה מאירים עליו מלמעלה, והקדוש ברוך הוא היה מרצה בו. וכשמסתכלים בו לא רואים דבר, משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלא לפי שעה.

ליקוטי מוהר"ן

יש לו צער, שנאמר (ישעיה סג): ככל צרתם לו צר. אך מחמת בקירות אור החסד, אי אפשר לקבלו כמות שהוא, וצריך לצמצום הקדוש, הינו בשרוצה להשפיע רב טוב, צריך לדבר: יהיה כה, כמו שכתוב (תהלים לג): בדבר ה' שמים נעשו. והאותיות הם צמצומים, עד כאן אות א', עד כאן אות ת'. אך בעוונותינו הרבים הדבור גם כן בגלות, כמו שכתוב (שם צו): ספרו בגוים את כבודו, והינו הדבור עם ישראל בגלות. לכה נאמר (ישעיה מז): ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדו כי פי ה' דבר, והינו בשוואלו ישראל, אז הדבור גם כן בכיכול יהיה עם השם יתברך. ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין לו): חייב כל אדם לומר, בשבילי נברא העולם, וחיב לתקנו. ומהו התקון, הענין הוא כה, שיראה שיעלה כל הניצוצות שבכל דבר, והניצוצות הם אותיות, נמצא מעלה אותיות. והאותיות נעשים דבורים, ועל ידי הדבור נשפע רב טוב לישראל. אך כיצד יכולין להעלות ניצוצות להשם יתברך, העצה הוא כה:

זהר הקדוש - ויקהל ריו.

קיימא על אסתכלותא דבר נש, אקרי ציין. וכל מאן דאסתכל ביה ביה ביה ציין אשתמודעא ביה. בציין חוץ אתרון דשמוא קדישא גליפן בגלופא, ומחקמן ביה. ואי זכאה הרה ההוא דקיימא קמיה, אינון אתרון דמחקמן ביה גו דהבא, חוץ בלמין מתתא לעילא, וסלקין מטהוא גליפן בנהירו, והיו נהרין באנפין דההוא בר נש. נציין נציצו ביה, ולא נציצו. בשעתא קדמיתא דאסתכל בהנא ביה, הרה חמו נהירו דאתרון בלחו באנפין. וכד הרה מסתכלא לעינא ביה, לא הרה חמו מדי, אלא נהירו דאנפוי דנהיר, באילו ניצוצא דהבא הרה נציין ביה, בר דכהנא הרה ידע חיו דאסתכלותא קדמאה, דהרה חמו לפום שעתא, דהא רעותא דקודשא בריה הוא הרה ביה ביה ההוא בר נש, וידע דאיהו זמין לעלמא דאתי, בגין דחיו דא נהרין עליה מלעילא, וקודשא בריה הוא הרה אתרעי ביה. וכד מסתכלין ביה לא המאן מדי, בגין דחיו דלעילא לא אתגלייא אלא לפום שעתא.

ליקוטי מוהר"ן

ובו מביא מעט ממאמר זוהר על הפרשה

תורה צד

זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל ראו כל אפסי ארץ את ישועת אלקינו (תהלים צח):

הענין הוא כה, שכל העולמות לא נבראו אלא בשביל ישראל, דכתיב (ישעיה מג): לכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו, דהינו בריאה יצירה עשייה לא נברא אלא לכבודי. וכבודי הינו ישראל, דכתיב (שמות כה): ושכנתי בתוכם, ודרשו רבותינו זכרונם לברכה (עייין של"ה [מסכת תענית] דף ס): בתוכו לא נאמר אלא בתוכם, מלמד שהקדוש ברוך הוא משרה שכנינתו בתוך כל אחד מישראל. נמצא כל אחד מישראל נקרא לבוש, ולבוש נקרא כבוד, כי רבי יוחנן קרי למאנה מכבודותא (שבת קיג). נמצא כל העולמות לא נבראו אלא בשביל ישראל, כדי להשפיע להם רב טוב. וכשאינם יכולים לקבל מחמת עוונותיהם,

בְּשִׂיטְתָּבֵל בְּדַבֵּר מִה, תִּכְּפַּי יֵאֱמִין בְּאֱמוּנָה שְׁלֵמָה שֵׁשׁ בְּדַבֵּר
הַזֶּה אוֹתִיּוֹת וְנִיּוֹצְאוֹת. וּמִן הָאֱמוּנָה הַזֶּה נִעֲשֶׂה זִ"ו, שְׁנֵאֲמַר
(תהלים לג): וְכָל מַעֲשָׂהוּ בְּאֱמוּנָה, וְהַעֲשִׂיהָ הִיא שֵׁשֶׁת יָמִי
תְּחִלָּה, וְהָאֱמוּנָה הִיא הַשְּׂבִיעִית. וְאַחֲרֵיכֵן יִצְרָף אֵל הָאֱמוּנָה
הַחֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (דברי הימים א כח): יַעַן אֵת אֱלֹהֵי אֲבִיךָ.
וְ"אֱלֹהֵי אֲבִיךָ" הִיא בְּחִינַת אֱמוּנָה, כְּמוֹ: מַעֲשֶׂה אֲבוֹתֵיהֶם
בְּיַדֵּיהֶם (חולין יג), שְׁאֵנֵנו מֵאֲמִינִים בּו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא אֱלֹהֵי
אֲבוֹתֵינוּ, שְׁזֵהוּ הָעֶקֶר. וְ"דַע" הִיא הַחֲכָמָה וְהַשְּׂכָל. וְהַחֲכָמָה הִיא
י"ד, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (שמות טו): אִזּוּ יִשִׁיר – שֶׁר לֹא נֶאֱמַר
אֵלָּא יִשִׁיר, יו"ד עַל שֵׁם הַמַּחֲשֶׁבֶת נֶאֱמָרָה. וּמֵהֵיו"ד וְהֵיו"ן
הַנֶּ"ל, נִעֲשֶׂה עֵינֵי, כִּי ז פְּעָמִים י בְּגִימַטְרִיא ע. וְעוֹד, הָעֵינִי
הוּא חֲכָמָה, כִּי חֲכָמֵי הָעֵדָה נִקְרָאִים עֵינֵי הָעֵדָה (במדבר טו).
וּמִפְּלֵא כְּשֵׁשׁ לֹא עֵינֵי כְּוֵנָה, כְּשֶׁמִּסְתַּבֵּל בְּדַבֵּר מִהָעוֹלָם, בְּוֹדָא
נִתְעַלֵּין הַנִּיּוֹצְאוֹת. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות כח): וַעֲשִׂיתָ צִיץ זָהָב

מְהוֹר, צִיץ – מִלְשׁוֹן הַסִּתְּפִלּוֹת, כִּשְׂהוּא מְהוֹר כְּנ"ל, כְּאֱמוּנָה
וּבְחֲכָמָה, אִזּוּ: וּפְתַחְתָּ עָלָיו פְּתִיחֵי חוֹתָם; הֵינֵנו שְׂתַפְתַּח
עַל־יָדֵי עֵינֵי פְּנֵה הַנִּיּוֹצְאוֹת הַחַתּוּמִּים כְּכָל הַדְּבָרִים, וְתַעֲלֶה
אוֹתָם קֹדֶשׁ לָהּ. וְהַנִּיּוֹצְאוֹת הֵם אוֹתִיּוֹת, וּמֵאוֹתִיּוֹת נִעֲשֶׂה
דְּבָרִים, וְעַל־יָדֵי הַדְּבָרִים מִשְׁפִּיעַ רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל. וְכִשְׁמַעְלֶה
נִיּוֹצְאוֹת מִהַדְּבָר, אִזּוּ הַדְּבָר הַזֶּה נִעֲשֶׂה אֶפְסֵם, כִּי הַנִּיּוֹצְאוֹת
הֵם הַחִיּוֹת שֶׁל הַדְּבָר. וְזֶה פְּרוּשׁ שֶׁל הַפְּסוּק: זָכַר חֶסֶד – זָכַר,
לְשׁוֹן הַשְּׂפָעָה. הֵינֵנו כְּשֶׁרוֹצֵה לְהַשְׁפִּיעַ חֶסֶד לְיִשְׂרָאֵל, אִזּוּ יִצְרָף
וְאֱמוּנָתֵנו לְבֵית יִשְׂרָאֵל, שֶׁהִיא הַחֲכָמָה, שְׁנֵאֲמַר (משלי כד):
בְּחֲכָמָה יִבְנֶה בַּיִת. בְּוֹדָא רָאוּ כָל אֶפְסֵי אֶרֶץ – הֵינֵנו הָאֲרֻצִּיּוֹת
שֶׁל הַדְּבָר נִעֲשֶׂה אֶפְסֵם. וְאֵת – הֵינֵנו הָאוֹתִיּוֹת מֵא' עַד ת',
הֵינֵנו הַנִּיּוֹצְאוֹת, נִעֲשֶׂה יְשׁוּעוֹת אֱלֹהֵינוּ – כִּי מִהַנִּיּוֹצְאוֹת נִעֲשֶׂה
דְּבָרִים, וְעַל־יָדֵיהֶם מִשְׁפִּיעַ הַשֵּׁם וְיִתְבָּרַךְ רַב טוֹב לְיִשְׂרָאֵל.
וְזֵהוּ יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ, כִּי זֶה תַעֲנוּגוֹ:

פירוש נחל זהר

לכל מאמר הוזכר על פי ההקדמות בליקוטי מוה"ר



רוב טוב ליראי ה'.

בְּגִין דְּאֵינֵנוּ מַלְיָן קַדִּישִׁין, סְלִקִין לְעִילָא, וְכַמְּחָ אֵינֵנוּ
דְּמִקְדָּמֵי וְנִטְלִין לֹזן קָמֵי מַלְכָא קַדִּישָׁא, וּמִתְעַטְרִין בְּכַמְּחָ
עֲטָרִין, בְּאֵינֵנוּ נְהוּרִין עֲלָאִין, וְכִלְהוּ נְדָבְרוּ מִקָּמֵי מַלְכָא
עֲלָאִה. מֵאֵן חֲמֵי חֲדוּוֹן, מֵאֵן חֲמֵי תְּוֹשְׁבָתָן, דְּסְלִקִין
כְּכָל אֵינֵנוּ קַדִּישִׁין, בְּד סְלִקִין מַלְיָן אֱלִיָּה, וּמַלְכָא קַדִּישָׁא
מִסְתַּבֵּל בְּהוּ, וְאַתְעֲטָר בְּהוּ, וְאֵינֵנוּ סְלִקִין (נ"א עַל רִישִׁיהָ
דְּהוּ עֲטָרָה וְנַחֲתִין וְיִתְבִּין זָכוּ) וְיִתְבִּין עַל חִיקֵיהָ,
וּמִשְׁתַּעֲשֵׂע בְּהוּ, מִתְמָן סְלִקִין עַל רִישִׁיהָ, וְהוּ עֲטָרָה.
וְעַל דָּא אֶמְרָה אֲרִיִּיתָא, (משלי ח) וְאַהֲיָה שְׁעֵשׂוּעִים יוֹם
יּוֹם. וְהִיִּיתִי לֹא כְּתִיב, אֵלָּא וְאַהֲיָה, כְּכָל זְמַן, וּכְכָל עֵידוֹ,
דְּמַלְיָן עֲלָאִין סְלִקִין קָמֵיהָ – אֵלוּ הַמַּרְכָּבוֹת הַקְּדוּשׁוֹת
כְּנ"ל שֶׁל דִּיבּוּרִים, נִבְרָאוֹת לְמַעַלָּה, מִפְּנֵי אוֹתָם מִיִּלִּים
קְדוּשׁוֹת שֶׁל אוֹתִיּוֹת שֶׁל צִמְצוּם אֱלוּקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּלוּכָשׁ
בְּאוֹתִיּוֹת שֶׁנִּפְלוּ לְמַטָּה בְּגִלוֹת, אוֹתִיּוֹת אֲשֶׁר הִיוּ מֵאִירוֹת
בְּיִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר הֵם לְכוּשׁוֹ יִתְבָּרַךְ לְכַבּוּדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאֵלוּ
צִירוּפֵי הָאוֹתִיּוֹת הַנִּעֲשִׂים מִיִּלִּים בְּהַרְכָּבָה, מִיִּלִּים קְדוּשׁוֹת
כְּנ"ל, עוֹלוֹת לְמַעַלָּה, כְּכּוּחַ הַסִּתְּפִלּוֹת בְּאֱמוּנָה וְחֲכָמָה,
עוֹלוֹת מַעֲשִׂיהָ לִיצִירָה וּמִיצִירָה לְבִרְיָאָה, כְּדֶרֶךְ שִׁירְדוּ
בְּבַחֲנִית לְכַבּוּדֵי בִרְאִיתוֹ יִצְרָתוֹ אֶף עֲשִׂיתוֹ, אֶף דִּיקָא
בַּחֲנִינָה הַסִּתְּרָה וְהָרוֹן אֶף, מַה שֶׁנִּפְלוּ הָאוֹתִיּוֹת בְּגִלוֹת
בְּעוֹנוֹתֵינוּ, שֵׁשׁ לְמַתַּק הַחֲרוֹן אֶף, הַחֲתִימָה וְהַסְתִּימָה.
שֵׁשׁ לְפַתּוּחַ וְלַעֲלוֹת הָאוֹתִיּוֹת הַחַתּוּמוֹת בְּכָל דְּבַר שׁוּזָה
עֵיקַר כְּבוֹדוֹ, שְׂאֶף עֲשָׂהוּ, שְׂאֶפִילוֹ שֶׁנִּעֲשׂוּ בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיהָ
הִירוּד אֲשֶׁר שֵׁם הַתּוּמִים, בְּכָל אוֹפֵן יִרְאֵי ה' בִּירְאֵתָם

פְּתַח וְאֶמַר (מלאכי ג) אִזּוּ נְדָבְרוּ יִרְאֵי יי' אִישׁ אֵל רַעְהוּ
וְיִקְשֹׁב יי' וְיִשְׁמַע וְיִכְתֹּב סֵפֶר זְכוֹרוֹת לְפָנָיו לְיִרְאֵי יי'
וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. הֵאֵי קָרָא אֵית לְאִסְתַּבְּלָא בֵּיהּ, אִזּוּ נְדָבְרוּ,
אִזּוּ דְּבָרוּ מִבְּעֵי לֵיהּ, מֵאִי נְדָבְרוּ. אֵלָּא נְדָבְרוּ לְעִילָא, מִכָּל
אֵינֵנוּ רְתִיבִין קַדִּישִׁין, וְכָל אֵינֵנוּ חִיִּילִין קַדִּישִׁין. – פְּתַח
עַל יְדֵי הַסִּתְּפִלּוֹת עֵינֵי הָאֱמוּנָה וְהַחֲכָמָה אֵת הַנִּיּוֹצְאוֹת
הַחַתּוּמִּים בַּפְּסוּק. וְאֵעֲלֵם לָהּ יִתְבָּרַךְ. וְעֲשֶׂה מֵהֶם בְּעִצְמוֹ
דִּיבּוּרִים לְהַשְׁפִּיעַ לְיִשְׂרָאֵל רַב טוֹב הַצִּפּוֹן בַּפְּסוּק וְאֶמַר
אִזּוּ נְדָבְרוּ יִרְאֵי ה' אִישׁ אֵל רַעְהוּ וְיִקְשֹׁב וְיִשְׁמַע וְיִכְתֹּב
סֵפֶר זְכוֹרוֹת לְפָנָיו לְיִרְאֵי ה' וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. זֶה הַפְּסוּק
יֵשׁ לְהַסְתַּבֵּל וְלַחֲתוּבוֹן בּוּ בְּעֵינֵי הַחֲכָמָה לְגִלוֹת נִיּוֹצְאוֹת
הָאֱלוּקוֹת הַחַתּוּמִּים וּמְלַבּוּשִׁים בּוּ, וְכִי כֵךְ רָאוּ לְכַתּוּב אִזּוּ
נְדָבְרוּ אֲשֶׁר מִשְׁמַע שֶׁנִּעֲשֶׂה הַדִּיבּוּר מַעֲצָמוֹ עַל יְדֵי סִיבָה
קוֹדֶמֶת, הַפּוֹעֶלֶת הַדִּיבּוּר בְּעַל כְּרַחֵם ? אִזּוּ דְּבָרוּ בְּכוּחַם
וּבִיּוּזוּמָתָם בִּינִיהֶם חִיָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת כְּתוּב. אִם כֵּן מֵהוּ
נְדָבְרוּ? אֵלָּא נִכְתְּבוּ לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, לְפָנֵי
ה', מִכָּל אוֹתָם מַרְכָּבוֹת קְדוּשׁוֹת, אֵלוּ הֵם הַהַרְכָּבוֹת
וְצִירוּפִים שֶׁל אוֹתִיּוֹת וְנִיּוֹצְאוֹת שְׁעֵלוּ, אֲשֶׁר הַקְּדִישִׁים
וְהַבְּדֵלִים וְאֵעֲלֵם מִן גִּלוֹת הַדִּיבּוּר, עַל יְדֵי הַסִּתְּפִלּוֹת
בְּכָל דְּבַר בִּירְאֵת שְׁמִים, רִאִית שְׁמִים, שְׁמֵאֱמִין וּמַחֲכִים
בְּרִאשִׁית חֲכָמָה יִרְאֵת ה' לְרִאִית שֶׁהֵם רוֹאֵה מִסְתַּכֵּל בּוּ
וּבְרַעְהוּ תְּמִיד, וְכָל אוֹתָם חִילוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל מְלַאכִים
שְׁלִיחֵי ה' יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, אֲשֶׁר נִבְרָאוּ
מִהָעֲלָאִת הַנִּיּוֹצְאוֹת, הַמָּה שְׁלִיחִים לְהַשְׁפִּיעַ מִלְּמַעַלָּה

וראייתם ישיבו הניצוצות הנפולים למקומם בשורשם אשר למעלה בבריאה. וכמה הם מן אותיות אשר קדמו להיברא ולהיווצר עד שירדו לעשיה ונחתמו בדברים אשר בעולם העשיה ונוטלים אותם ומעלים אותם לפני המלך הקדוש המובדל והעליון באצילות ומעליה באין סוף, אשר בראם לכבודו. כי ישראל אשר הם הלבוש שלו אשר בהם בעצמם אותיות צמצום האלוקות, המה מעלים עצמם ואיש את רעהו וגם כל הדברים הסובבים להם השייכים אליהם, אשר הופקדו בידם אלו האותיות, עד ישיבו לה' לכבדו בלבוש כתר מלכות, כדי שיכרו בדעת שלמה כי הוא מלך והכל נעשה ברצונו, אשר זה עיקר רב טוב המושפע להם בדעתם, ואלו האותיות והרכבתם למעלה למילים קדושות של דיבוריו יתברך להשפיע רב טוב לישראל מלמעלה, עולות ומתעטרות בכמה עטרות באותם אורות עליונים של אור אלוקות אשר באצילות ורצון העליון וקדוש של המלך, אשר בראם יצרם ועשאם לכבודו ובעת עלייתם שוב לשורשם בכתרי האצילות מאירות שוב האותיות ומצטרפות להיות מורכבות יחדיו לגלות אחדותו יתברך המלוכשת בכל הדברים שבעשיה וכולם כל האותיות שבכל הדברים נדברו מעצמם למעלה בכח הסתכלות ישראל למטה, והמלך הקדוש מסתכל בהם בעצמו בהתעוררות מלמעלה על ידי התעוררות יראי ה' מלמטה להעלותם, ומתעטר בהם, שנעשים לו שוב לבוש כתר מלכות, כי לכבוד מלכותו בראתם כנ"ל כדי ישראל יגלו שבכל דבר מלבוש כבודו ורצונו יתברך (רצון בכתר) ובפרט בישראל הקדושים בעצמם המהללים ומשבחים אותו בדיבורם על עלילותיו שבריאה יצירה עשיה. מי ראה את אלו השמחות ואור הבינה שנעשים בלב העליון בעולם הבריאה, כי אין מי שיראה וישיג אלו השמחות מלבדו יתברך, כי עוז וחדווה במקומו, מי ראה השמחות והתשבחות הוא האור המתרבה ומשתבח בכוח חידוש הרכבה של המילים שעולות בכל אותם רקיעים ולבושי הספרות יצירה ובריאה, אשר משם ירדו ועתה עולים שוב, השמחה כאשר הדיבורים האלו עולים כנ"ל והמלך הקדוש מסתכל בהם כנ"ל ומתעטר בהם כנ"ל ויושבים לבושי המילים אשר הם ניצוצות נשמות ישראל ודעתם הקדושה שעלתה, והמה בניו יתברך, אשר ברא לכבודו ועתה יושבים שוב כתינוק בן המלך על חיקו (שביצירה וחיקה דהיינו בבריאה שמעל חיקו שביצירה) ומשתעשע בהם ושמה בהם, ומשם עולים על ראשו באצילות ונהיים עטרה בלבוש כתר מלכות. ועל זה אמרה התורה בדיוק לשונה וצמצום הקדוש, בדעת מלוכשת והתומה המתגלה עתה, ואחיה שעשועים יום יום. לא כתוב

והייתי תמיד בלתי תלוי במעשי התחתונים, אלא ואחיה (שהוא בכתר כידוע עיין תורה ו') דהיינו מאחר והוא בראם לכבודו והלביש וצמצם האור הטוב באותיות, בכדי שיכולו לקבל במידה הרב טוב הצפון להם, ועל ידי הצמצום איפשר הבחירה אם לפתוח ולעלות הדברים החתומים בכל דבר על ידי היראה והסתכלות באמונה וחכמה או לא, כי הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, כי אין מלך בלא עם, כי התגלות מלכותו תלויה בבחירתנו ולכן אמר ה' יתברך, כביכול לא הייתי מגולה תמיד בשלמות אלא אחיה מגולה במלכותי בכל יום כפי מעשי התחתונים, בכל זמן ובכל עת שהדברים העליונים המלכודים למטה באותיות, עולים שוב לפניו כנ"ל.

תרי זמני פתיב ויראי וי' ויראי וי'. אלא ויראי וי' לעילא, ויראי וי' לתתא. ויראי וי' קיימין לתתא, ואינן מלין קיימין בדיקניהון לעילא. ויראי וי' אשפיקנא בספרא דתורה, דכל מלין דצדיקניא די פארעא, אינן מתעטרן, וקיימן קמי מלכא, ומשתעשע פהו קודשא בריה דהוא. ולבתר אינן נחתי, וקיימין קמיה בדיקנא דהוא צדיק דקאמר לון, ואשתעשע קודשא בריה דהוא בדיקנא. ולבתר אכתבו בספר זכרון לפניו, לקיימא קמיה בקיימא תדיר. – שתי פעמים כתוב יראי ה' בתחילת הפסוק יראי ה' בסוף הפסוק. מה הבחן ביניהם? אלא יראי ה' למעלה נדברו, כי על ידי חכמת היראה שלהם והאמונה וחכמת התורה שעל ידם הסתכלו על האותיות שיש בכל דבר העלו האותיות שהם ניצוצות אלוקות, כי היראה בעצמה שבחרו בה להכניס בדעת כזו ההתבוננות על זה הדבר זאת היראה היא בעצמה הניצוץ העולה ונראה לפני ה' שמשתעשע בו, מה שבחרו בטוב שעל ידי זה יש להם הכלי לקבל רוב הטוב ביתר שאת מלמעלה למטה. ויראה ה' האותיות העולות למעלה הם בכוח, יראי ה' למטה כאמור, הפועלים ביראה בעולם העשיה שבו התומים וננוזים האותיות בכל דבר כדי שאנו נהפך להיות בגדי המלך המפוארים המכבדים אותו למעלה. יראי ה' קיימים ועומדים למטה בהתמדתם במעשי היראה שבכל יום ויום כנ"ל. והם עצמם, אלו יראה ה', הינם מילים של אותיות מפוזרות החתומות בדברים ובהרכבת אותיות של חלקי ניצוצות העולים בכל רגע של בחירה ביראה, עולים למעלה כנ"ל על ידי האמונה והחכמה ועומדים שם בקביעות נצחית בדיוקן ודמות רוחנית דקה למעלה כפי אותה יראה אמונה וחכמה בגוונה המיוחד של אותה הסתכלות על אותו דבר מיוחד בזמן מיוחד. והוא באמת אותו דיוקן שברא ויצר לכבודו, אשר עלה בראשית רצונו ומחשבתו שבאצילות, שעתה עולה כפי שציפה לו יתברך שישוב אליו להשתעשע עימו כנ"ל. וסוד זה

של הדיוקן היורד ועולה מצאנו בספר של הנוך, שכל המילים העולים מן הדברים אשר הצדיקים אשר בארץ, בעולם העשיה, עולם הבחירה, אשר ביראתם מעלים אלו הדברים והניצוצות שבהם, הינם מתעטרים בלבוש הכתר המתגלה עליהם, כי על ידי היראה והאמונה של הצדיקים, הניצוץ האלוקי מתגלה ומתגלה שה' ברצונו העליון והקדוש הלביש וצמצם זה הניצוץ, כדי שנגלה אותו ונכבד אותו יתברך. וזה הרצון שהיה חבוי גם בתוך כל אות ואות והוא העטרה שבמילים העולים ועומדים לפני המלך, שחוזר הרצון לשורשו, כפי שרצה הוא יתברך שיעלה. והקדוש ברוך הוא משתעשע בהם באלו ניצוצות גילוי האמונה היראה. כי נתמלא רצונו שבראשית המחשבה. ואחר כך יורדים ועומדים לפניו בדיוקן אותו הצדיק שאמר אותם, דהיינו שאחר שהצדיק פתח והוציא האותיות החתומות שבדברים שבעולם ובפסוקים שיש בתורה והורכבו למעלה למילים של דברי ה', שהוא קומה שלמה של תיבות ודיוקן שלם, עתה זה האור המתגלה למעלה יורד וחוזר בשפע רב טוב לישראל למטה, בהשגת שורש אור החידושים של אלו המילים, יורד ומתלבש באותו דיוקן של מעלה. ולמרות שירדו שוב למטה בלבוש, הרי עומדים לפניו יתברך כפי שהיו, מצד הסתכלות שלו יתברך, בלא צמצום ולבוש. והקב"ה משתעשע באותו דיוקן של הלבוש הכבוד שירד למטה כדי שיתגלה כבודו. ואחר כך אחרי ששפע הטוב יורד מלמעלה לצדיקים ומשיגים מה שמשיגים ביתר שאת אזי, נכתבים בספר זכרון לפניו למעלה לעמוד לפניו בקיום תמידי כי עתה אין אחיזה לקליפות באלו האותיות אחרי שעלו וירדו, שאלו הקליפות שהם בחינת שכחה והסתרה בוטלו, כי יצאו האותיות מן השבי ושבנו לגבולם המוגן לנצח.

ומכאן עד לדיבור המתחיל אדאכי המא לרבי יוסי, ראה ולהוציא אור האותיות החתומות וגנוזות בדברי הזהר, וחדש וגלה אותם על פי הקדמות רבנו הקדוש בתורה הנ"ל בעניין האותיות החתומות וההסתכלות שאמונה וחכמה והמוציאה אותם ממסגר ושבי. ושפע רב וטוב יושפע לך מאתו יתברך.

וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, מֵאֵי וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ. הָאֵי אֲוִקְמוּהָ, (אבל) כָּל אֵינֵנוּ דְמַחֲשָׁבֵי מַלְיוֹן דְּאוּרֵייתָא, לְאֲדָבְקָא לְמֵאֲרִיחֵין בְּרִזָּא דְשִׁמְאָא קִדִּישָׁא, בְּגִין לְמַגְדַּע לֵיהּ, וְלֵאֲתִתְקַנָּא חֲכָמָה דְשִׁמְיָה בְּלִבֵּיהּ, דְכְּתִיב וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, דְּהוּא רִזָּא דְשִׁמְאָא קִדִּישָׁא.

וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, מַה זֶה וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ? הֲרֵי פְרָשׁוּהָ, (אבל) כָּל אוֹתָם שְׁמֹחֲשָׁבִים דְּכָרִי תוֹרָה לְחֲשִׁיג אֵת אֲדוֹנָם בְּסוֹד

השם הקדוש כְּדֵי לְהַפִּיר אוֹתוֹ וְלְהַתְקִין אֵת חֲכָמַת שְׁמוֹ בְּלִבָּם, שְׁפָתוֹב וְלַחֲשָׁבֵי שְׁמוֹ, שֶׁהוּא סוֹד הַשֵּׁם הַקָּדוֹשׁ.

כְּתִיב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ כְּמִרְאָה אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף, הָאֵי קָרָא הָאֵי אֲוִקְמוּהָ. אֲבָל וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ, בְּחַהּוּא רַקִּיעַ לְתַתָּא, כְּמַה דְאֲמַרְתוּן חֲבַרְיָיא, זַבְּחָה חוּלְקִין, וְזַבְּחָה חוּלְקִיבֵין. (בחהווא רקיע לתתא) דְהָא בְּרַקִּיעָא דְלַעֲיֵלָא, לֵית מֵאֵן דְאֲסַתְּבֵל בֵּיהּ. וּמִלַּעֲיֵלָא מְנִיָּה קְיָימָא חַהּוּא אֲבָן סְפִיר, דְהָא אֲתַעֲרָנָא בֵּיהּ בְּרִזָּא דְחַהּוּא מְרַגְלִית טָבָא יְסִירָא, כְּמַה דְאֲוִקְמוּנָא.

כְּתוּב (יחזקאל א) וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ אֲשֶׁר עַל רֹאשׁוֹ כְּמִרְאָה אֲבָן סְפִיר דְמוֹת כֶּסֶף. פְּסוּק זֶה הֲרֵי פְרָשׁוּהוּ. אֲבָל וּמִמַּעַל לְרַקִּיעַ, בְּאוֹתוֹ רַקִּיעַ לְמַטָּה, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְתֶּם הַחֲבָרִים. אֲשֶׁרֵי חֲלָקֵי וְאֲשֶׁרֵי חֲלָקְכֶם (באותו רקיע למעלה). שְׁהַרֵי בְּרַקִּיעַ שְׁלַמְעֵלָה אֵין מִי שְׁפֹתְבוֹנֵן בּוֹ, וּמִלְמַעֲלָה מִפְּנֵי עוֹמֵד אוֹתוֹ אֲבָן סְפִיר, שְׁהַרֵי הַתְּעוֹרְרָנוּ בּוֹ בְּסוֹד שֶׁל אוֹתָהּ מְרַגְלִית טוֹבָה נִכְבְּדָה, כְּמוֹ שְׁפָאֲרָנוּ.

דְמוֹת כֶּסֶף, וְלֹא כְּתִיב דְמוֹת כֶּסֶף. בְּגִין דְאֵית כֶּסֶף, וְאֵית כֶּסֶף. הַכֶּסֶף: עֲלָאָה טְמִירָא וְנִיזָּא דְלֹא אֲתַגְלִיָּיא, וְלֵית מֵאֵן דְקִיָּימָא בֵּיהּ לְמַגְדַּע וְלֹאֲסַתְּבֵלָא. וְעַל דְאֵ כְּתִיב כֶּסֶף סְתֵמָא, דְאֵ כֶּסֶף דְלֵתְתָא. דְמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם, בִּינֵן דְאֲמַר דְמוֹת, אֲמֵאֵי כְּמִרְאָה, דְהָא סְגִי לֵיהּ דְמוֹת אָדָם. אֲלֵא דְמוֹת אָדָם, דְאֵ אֵיחוּ רִזָּא עֲלָאָה, בְּחַהּוּא כְּבוֹד עֲלָאָה, דִּיּוֹקְנָא דְאָדָם. אֲבָל הָא דְאֲתוֹסְפָ כְּמִרְאָה, לְאֲבָלְלָא אֵינֵנוּ דִּיּוֹקְנֵין דְמַלְיוֹן דְחֲכָמְתָא, וְאֵינֵנוּ רִזִּין דְחֲכָמְתָא (דף רי"ז ע"ב) דְסַלְקֵן וּמַתְעַטְרֵן לְעֵילָא, וְלִבְתַּר קְיָימִין בְּדִיּוֹקְנָא דְאָדָם בְּחַהּוּא דִּיּוֹקְנָא דְצַדִּיקֵינָא דְמַעֲטְרִין לוֹן, וּבְכַלְהוּ אֲשַׁתְּעִשְׂע קוֹדְשָׁא בְרִיָּה הוּא בְּעַטְרֵי.

דְמוֹת כֶּסֶף, וְלֹא כְּתוּב דְמוֹת כֶּסֶף, מִשּׁוּם שְׁיֵיש כֶּסֶף וְיֵיש כֶּסֶף. הַכֶּסֶף – הָעֲלִיּוֹן הַטְּמִיר וְהַגְּנוּז שֶׁלֹּא הַתְּגַלָּה וְאֵין מִי שְׁעוֹמֵד בּוֹ לְדַעַת וְלַהַתְּבוֹנֵן. וְלִכֵּן כְּתוּב כֶּסֶף סְתָם, זְהוּ הַכֶּסֶף שְׁלַמְטָה. דְמוֹת כְּמִרְאָה אָדָם. בִּינֵן שְׁאֲמַר דְמוֹת, אֵז לְמַה כְּמִרְאָה, שְׁהַרֵי דֵי לוֹ דְמוֹת אָדָם? אֲלֵא דְמוֹת אָדָם זְהוּ סוֹד עֲלִיּוֹן בְּאוֹתוֹ כְּבוֹד עֲלִיּוֹן, דִּיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם. אֲבָל זֶה שְׁנוֹסֵף כְּמִרְאָה – לְחַכְלִיל אוֹתָם דִּיּוֹקְנָאוֹת שֶׁל דְבָרֵי חֲכָמָה וְאוֹתָם סוֹדוֹת שֶׁל חֲכָמָה שְׁעוֹלוֹת וּמַתְעַטְרוֹת לְמַעֲלָה, וְאַחַר כֵּן עוֹמְדוֹת בְּדִיּוֹקֵן שֶׁל אָדָם בְּאוֹתוֹ הַדִּיּוֹקֵן שֶׁל הַצַּדִּיקִים שְׁמַעֲטְרִים אוֹתָם, וּבְכַלָּם מִשְׁתַּעֲשַׂע הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַטְרוֹתָיו.

וְאַתָּוֹן חֲבֵרִיָּא, הָא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲשֶׁתַּעֲשֶׂע הַשְּׁתָּא, בְּאִינוֹן מְלִין דְקָא אִמְרִיתוּ, מִתְעַטְרִין בְּהוּא אֹרְחָא. וְהָא קְיָמְתוֹן קִמֵי מְאָרְכִיכוֹן בְּדִיוֹקְנֵיכוֹן קְדִישִׁין, דְהָא אָנָּא בְּשַׁעְתָּא דְחִמְיָנָא לְבוֹ, וְאִסְתַּבְּלָנָא בְּדִיוֹקְנֵיכוֹן, חִמְיָנָא בְכוּ דְאַתָּוֹן רְשִׁימִין בְּרוּזָא דְאַדָּם, וְיִדְעָנָא דְהָא דִיוֹקְנָא דִילְכוֹן אֲתַעְתְּדָא לְעִילָא. וְהָכִי אֲזַדְמֵנן צְדִיקְיָא לְזִמְנָא דְאַתָּי, לְאֲשֶׁתְּמוּדְעָא לְעִינֵיהוֹן דְכָלָא, וְלְאַחְזָא פְרָצוּפָא קְדִישָׁא לְקִמֵי כָל עֲלָמָא, הָדָא הוּא דְכַתִּיב, (ישעיה סא) כָּל רֹאֲיֵיהֶם יִפְרֹוּם בִּי הֵם זֶרַע בְּרַךְ יי' .

וְאַתָּם חֲחֵבְרִים, הָרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשֶׂע פְּעַת בְּאַתָּם דְבָרִים שְׂאִמְרָתֶם, מִתְעַטְרִים בְּאַתָּה דְרָךְ. וְהָרִי עֲמֻדָתֶם לְפָנֵי רְבוּנְכֶם בְּדִיוֹקְנֵיכֶם הַקְּדוֹשִׁים, שְׁהָרִי אָנִי, בְּשַׁעְהָ שְׂרָאִיתִי אֲתָכֶם וְהִסְתַּכְּלִיתִי בְּדִיוֹקְנֵיכֶם, רְאִיתִי בְכֶם שְׂאֲתָם רְשׁוּמִים בְּסוּד שֶׁל אָדָם, וְיִדְעִיתִי שְׁהָרִי דִיוֹקְנֵיכֶם נוֹעַד לְמַעְלָה. וְכֵךְ מְזַמְנִים הַצְּדִיקִים לְעֵתִיד לְבָא, שְׂיִהְיוּ נוֹדְעִים לְעֵין הַכֹּל, וְלְהִרְאוֹת פְּרָצוּף קְדוֹשׁ לְפָנֵי כָל הָעוֹלָם. זְהוּ שְׁכַתּוּב (ישעיה סא) כָּל רֹאֲיֵיהֶם יִפְרֹוּם בִּי הֵם זֶרַע בְּרַךְ ה'.

אֲדַחֲכִי חֲמָא לְרַבֵּי יוֹסִי, דְהָוָה מְחַרְחַר בְּמַלְי דְעֲלָמָא. אָמַר לֵיהּ, יוֹסִי קוּם אֲשָׁלִים דִּיוֹקְנָךְ, דְאַתָּה חַד חֶסֶר בְּךָ. קָם רַבִּי יוֹסִי וְחָדִי בְּמַלְיִן דְאַוְרִייתָא, וְקָם קִמְיָה, אִסְתַּבְּל בֵּיהּ רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֵיהּ, רַבִּי יוֹסִי, הַשְּׁתָּא אָנְתָּ שְׁלִים קִמֵי עֲתִיק יוֹמִין, וְדִיוֹקְנָךְ שְׁלִים. – בֵּין כֵּךְ רַשְׁבִּי הַתְּבוּנָן בְּאִמּוֹנְתוֹ בְּחִכְמָתוֹ וְרָאָה אֶת רַבִּי יוֹסִי שְׁהִיה מְחַרְחַר בְּדַבְרֵי הָעוֹלָם לְהַתְּבוּנָן בְּהֵם וּלְהַסְתַּכַּל בְּהַרְהוּרֵי מַחֲשַׁבְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה, לְעֵלוֹת מֵהֶם הָאוֹתִיוֹת הַחַתּוּמוֹת בְּהֵם. אָמַר לוֹ, יוֹסִי קוּם בְּדַעְתְךָ וְהַשְׁלֵם דִּיוֹקְנָךְ אֲשֶׁר נִרְשַׁם לְמַעְלָה אֲצִלוּ יִתְבַרַךְ טְרַם הַבְּרִיאָה, שְׂרָאָה אִיךְ יִקְבַל מִמֶּךָ שְׁעִשׁוּעִים, עַל יְדֵי שְׁתַּעֲלָה הַנִּיצוּצוֹת וְהָאוֹתִיוֹת שְׂבַדְכֵרֵי הָעוֹלָם לְהַפְכֶם לְדִיבּוּר אֲצִלוּ יִתְבַרַךְ, וְהִנֵּה צְרִיךְ אֲתָה אֶת עֲזֵרְתִי מַה שְׂאֲנִי מִתְּבוּנָן כֵּךְ אִיךְ אֲתָה מִתְּבוּנָן, כִּי אֲנִי רוּאָה שְׂאִינְךְ מִצְלִיחַ עֵדִין לְהַתְּבוּנָן וּלְהַסְתַּכַּל כְּרָאוּי, שְׂאוֹת אַחַת הַחַתּוּמָה בְּדַבְרֵים חֶסְרָה בְּךָ, שְׂלָא הַצְּלַחַת לְגַלוֹת עֵדִין בְּשַׁלְמוֹת הָאוֹת וְהַנִּיצוּץ וְהַלְבוּשׁ שֶׁל כְּבוֹדוֹ יִתְבַרַךְ הַמְּלוּכָשׁ בְּגוּוֹן נִשְׁמַתְךָ הַמְּיוֹחַדָּת. וּבְכוּחַ דְבֵרֵי הַחִיּוּזוֹק וְהַתְּבוּנָנוֹת שֶׁל רַשְׁבִּי עֲלִיו, קָם יוֹסִי וְשִׁמְחָה בְּדַבְרֵי הַתּוֹרָה, כִּי גִילָה הַתּוֹרָה הַחַתּוּמָה אֲשֶׁר נִפְלָה בְּגַלוֹת הַדִּיבּוּר בֵּין הַעֲכוּ"ם, כְּמִילֵי דְעֲלָמָא. וְעַתָּה חוֹרָה לְמִקּוּמָה לְמַעְלָה וְשִׁמְחָה הַקְּב"ה וְהָאִיר מִשְׁמַחְתּוֹ הָעֲלִיוֹנָה וְהוֹרִידָה לְלֵב רַבִּי יוֹסִי. וְקָם

לְפָנָיו בְּאוֹר תְּמִידֵי שְׁמַעֲלָה הַזְּמָן. וְהַסְתַּכַּל בּוֹ רַשְׁבִּי שׁוּב בְּעֵין הַחִכְמָה, לְעֵלוֹתוֹ עוֹד יוֹתֵר מְעַשִׂיהָ לִיצִירָה וּמִיצִירָה לְבְרִיאָה וּמְבְרִיאָה לְאֲצִילוֹת, שְׁעַתָּה יִכִּיר בְּדַעַת שְׁלֵמָה כִּי הַכֹּל בְּרַצּוֹנוֹ יִתְבַרַךְ כָּל אוֹתִיוֹת גְּלוּיוֹת וְהַחַתּוּמוֹת. לְכֵן אָמַר לוֹ רַשְׁבִּי, רַבִּי יוֹסִי עֲכַשְׂיוּ אֲתָה שְׁלֵם לְפָנֵי עֲתִיק יוֹמִין שְׁהוּא רוּאָה אוֹתְךָ וְשִׁמְחָה וּבְךָ וּמִשְׁתַּעֲשֶׂע בְּכֵךְ, כִּי נַעֲשֶׂה רַצּוֹנוֹ הַעֲתִיק מִימִים קְדוּמִים שְׁעֵלָה בְּרַצּוֹנוֹ לְבְרוּא הָעוֹלָם לְכְבוֹדוֹ בְּשִׁבִיל יִשְׂרָאֵל שְׂיִגְלוּ רַצּוֹנוֹ וְעַתָּה בְּפִרְטוּיוֹת עַל יְדֵי יִרְאָה שְׁלֵךְ יִרְאָה שְׁלֵמָה, שְׂאֲתָה תְּמִים בִּירְאָה לְעֵלוֹת אֶת כָּל יוֹם וְיוֹם הַמִּילִים לְמַעְלָה וְדִיוֹקְנָךְ שְׁלֵם לְמַטָּה כְּמוֹ לְמַעְלָה כְּפִי שְׁעֵלָה בְּתַחֲלִילָה בְּרַצּוֹנוֹ יִתְבַרַךְ.

פְּתַח וְאָמַר, (שְׁמוֹת כה) וַיַּעַשׂ אֶת צִיִּץ נֹזֵר הַקְּדוֹשׁ זָהָב טָהוֹר וְגו'. אָמַאי אֲקָרִי צִיִּץ. אִסְתַּבְּלוּתָא לְאִסְתַּבְּלָא בֵּיהּ. וּבְגִין דְהָוָה קִימָא עַל אִסְתַּבְּלוּתָא דְכֵר נָשׁ, אֲקָרִי צִיִּץ. וְכָל מַאֲן דְאַסְתַּבְּל בֵּיהּ בְּהַחוּזָא צִיִּץ אֲשֶׁתְּמוּדְעָא בֵּיהּ. – פְּתַח סוּד הַחַתּוּם בְּפִסּוּק כְּפִי הַבְּחִינָה שְׁהַקִּימָה בְּרַבִּי יוֹסִי וְאָמַר. וַיַּעַשׂ אֶת צִיִּץ נֹזֵר הַקְּדוֹשׁ זָהָב טָהוֹר וַיִּכְתְּבוּ עֲלָיו מִכְתָּב פְּתוּחֵי חוֹתָם קוּדֵשׁ לְה'. לְמַה נִּקְרָא צִיִּץ? אֵלָא הוּא לְשׁוֹן הַסְתַּכְּלוֹת וְהַצְּבָה, לְהַסְתַּכַּל בּוֹ בְּכוּחוֹ, שְׁעַל יְדוֹ יִכּוּלִים לְהַסְתַּכַּל בְּעוֹלָם וּלְעֵלוֹת הַנִּיצוּצוֹת הַחַתּוּמִים שֶׁל כָּל דְבַר. וּמִפְּנֵי שְׁחִינוֹ עוֹמֵד תְּלוּי עַל הַסְתַּכְּלוֹת שֶׁל הָאָדָם, כְּפִי מַה שְׂאָדָם בִּירְאוֹתוֹ אִמּוֹנְתוֹ וְחִכְמָתוֹ מִתְּבוּנָן בְּבְרִיאָה לְכֵן נִקְרָא צִיִּץ. וְכָל מִי שְׂמַסְתַּכַּל בּוֹ בְּכוּחַ אוֹתוֹ צִיִּץ נִסְתַּר (בְּחִינַת הַחוּזָא לְשׁוֹן נִסְתַּר) נוֹדַע הָאִישׁ הַמְּסַתַּכַּל בּוֹ בְּכוּחוֹ שֶׁל הַצִּיץ, שְׁהִיָּה מִקְבַּל דַּעַת הַמוֹשַׁפְּעַת מִלְמַעְלָה הַמְּגַלָּה לוֹ הַרְצוֹן הָאֱלוּקִי שְׂבַכֵּל דְבַר וּמְגַלָּה לוֹ נִשְׁמַתּוֹ בְּעַצְמוֹ לְהַכִּיר שְׁהוּא בְּעַצְמוֹ לְבוֹשׁ ה' יִתְבַרַךְ שְׁעַל יְדֵי זֶה מְכִיר אוֹתוֹ יִתְבַרַךְ כְּפִי מַדְתּוֹ. כִּי הִיָּה מְגַלָּה כִּי כָל הַדְּבָרִים שְׂנַבְרָאוֹ הַחַתּוּמִים בְּצִיּוּרָם בְּדִיוֹקְנֵי מִצּוּמָצֵם בְּעוֹלָם הַעֲשִׂיָּה, הֵם קוּדֵשׁ לְה' שִׁישׁ לְעֵלוֹתָם לְה' לְמִקּוּם הַקְּדוֹשׁ הָעֲלִיוֹן וְהַמּוּבַדֵּל שְׂבַעֲעוֹלָם הַבָּא.

בְּצִיץ הוּוֹ אֲתָוֹן דְשְׁמָא קְדִישָׁא גְּלִיפֵן בְּגִלּוּפָא, וּמְחַקְקָן בֵּיהּ. וְאִי זְכָאָה הָוָה הַחוּזָא דְקִימָא קִמְיָה, אִינּוֹן אֲתָוֹן דְמְחַקְקָן בֵּיהּ גּוֹ דְהַבָּא, הוּוֹ בְּלִטִין מִתְּתָא לְעִילָא, וְסִלְקִין מִתְּתָא גְּלִיפּוֹ בְּגִלּוּרָה, וְחָוֵי נְהָרִין בְּאַנְפִין דְהַחוּזָא בְּרַ נְשׁ. – בְּצִיץ הִיוֹ אוֹתִיוֹת שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הוּוִ"ה בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר הֵם שׁוֹרֵשׁ כָּל הָאוֹתִיוֹת שְׂבַכְבְּרִיאָה וְהֵם הִיוֹ חִקּוּקוֹת בְּחִקְקָה עַל יְדֵי גִילּוּף הַזָּהָב מִתּוֹכּוֹ שֶׁל הַצִּיץ וְהַחַתּוּמוֹת בְּדִיוֹקְנֵם כְּפִי הַשׁוֹרֵשׁ הַרוּחָנִי שֶׁל אֱלוֹ הָאוֹתִיוֹת שְׁהֵם עוֹלְמוֹת אֲבִי"ע, שְׂזוֹאת הַחִקְקָה הוּא בְּחִינַת חֶסֶד וְהַסְתַּרְתָּה, וְהָאוֹתִיוֹת הִיוֹ חִקּוּקוֹת בּוֹ בְּצִיץ לְהוֹרוֹת שְׁהֵם פְּנִימִיוֹת הַצִּיץ. שִׁישׁ לְהַסְתַּכַּל וְלְהַצִּיץ בְּכָל דְבַר

לראות האותיות החקוקות בו. ואם זוכה להיות צדיק וזכאי ביראתו אמונתו והכמתו אותו האדם העומד לפניו המסתכל בציץ. ומאמין שיש אלוקות מלובשת באלו האותיות הקדושות, אזי אותם אותיות שחקוקות בחסרון והסתרה בו בתוך הזהב שהוא בחינת גבורות וצמצום, היו בלוטות מלמטה מעומק החקיקה ועולות למעלה, ועולות מאותו גילוף וחסרון, באור ניצוצות קודש המציצים עליו, שה האור היה הממלא את החקיקה והחסרון והסתרה, והיו מאירות האותיות בפנים של אותו איש צדיק כי אלו האורות הם בעצמם פנימיות אורות נשמתו עליונה בדיוקנה העליון, שמתגלה עתה על ידי יראתו והסתכלותו בציץ.

נְצִיץ נְצִיצוּ בִּיהַ, וְלֹא נְצִיץ. בְּשַׁעֲתָא קְדֻמִּיתָא דְאִסְתְּבֵּל בְּהֵנָּא בִּיהַ, הָיָה חֲמֵי נְהִירוֹ דְאִתְּוֹן בְּלַהּוּ בְּאַנְפִּין. וְכֵד הָיָה מִסְתְּבֵּלָא לְעֵינָא בִּיהַ, לֹא הָיָה חֲמֵי מְדִי, אֶלָּא נְהִירוֹ דְאִנְפֵּי דְנְהִיר, כְּאִילוּ נִיצוּצָא דְדִּהֲבָא הָיָה נְצִיץ בִּיהַ, פֶּר דְּבִהֲנָא הָיָה יָדַע חִיזוּ דְאִסְתְּבֵּלָתָא קְדָמָא, דְּהָיָה חֲמֵי לְפָנִים שַׁעֲתָא, דְּהָא רְעִיתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיָה בִּיהַ בְּהֵנָּא פֶּר נֶשׁ, וְיָדַע דְאִיהוּ זְמִין לְעֵלְמָא דְאִתִּי, בְּגִין דְּחִיזוּ דְאִ נְהִירִין עָלֵיהּ מְלַעֲיָא, וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הָיָה אִתְרַעֵי בִּיהַ. וְכֵד מִסְתְּבֵּלִין בִּיהַ לֹא חֲמָאן מְדִי, בְּגִין דְּחִיזוּ דְלַעֲיָא לֹא אִתְגַּלְיָא אֶלָּא לְפָנִים שַׁעֲתָא. – נִיצוּצָא כֹּל אֹת בֹּו בְּהַתְנוּצוּצוֹת הָאֹר הַבָּא מִלְּמַעְלָה וְלֹא נִיצוּצָא. בְּחִינַת מוֹטִי וְלֹא מוֹטִי, כִּי הוּא אֹר עֲלִיּוֹן וְנִשְׁגַּב שְׂאִין כֹּלִי לְהַשִּׁיגוֹ בְּאִמַת אֵלָּא רַק בְּבִחִינַת הַתְנוּצוּצוֹת מַעֲמָ. וְכֹל כּוֹחַ הַיְכוּלַת שֶׁל אֹתוֹ צְדִיק לְהַאִיר הָאֹתוֹתִיּוֹת הוּא בְּאִמַת בְּכּוֹחַ הַצְדִּיק הָעֲלִיּוֹן שֶׁהוּא הַכֹּחַ הַגְּדוֹל, כְּמוֹ שֶׁרֶשֶׁב־י הָאִיר בְּרַבִּי יוֹסִי עַל יְדֵי הַהִסְתַּכְלוֹת שֶׁלּוֹ בֹּו כְּנִ"ל, כִּי בְּשַׁעֲתָא הַקּוּדְמַת לְהַסְתַּכְלוֹת שֶׁל הָאִישׁ הַצְדִּיק בְּצִיץ, שְׂאֵז כִּבְרַ הַסְתַּכַּל הַכֹּחַ הַגְּדוֹל בֹּו שׁוֹז הַשַּׁעֲתָא הַקּוּדְמַת הוּא בְּבִחִינַת מַה שֶׁמִּקְבֵּל הַכֹּחַ הַגְּדוֹל בְּעַצְמוֹ הַשְּׁנַת עֵתִיק יוֹמִין הַקְּדוּם הַמְּאִיר בֹּו וְלִכְּנֵן, הִיָּה רֹאֵה אֹר שֶׁל הָאֹתוֹתִיּוֹת כּוֹלֵם בְּפָנִים שֶׁל אֹתוֹ צְדִיק. כִּי הַכֹּחַ אֲשֶׁר לֹו הַעֲטָרָה וְהַכְּתָר שֶׁל שֵׁם ה' אֲשֶׁר עָלָיו, הִיָּה בּוֹדָאִי יְכוּל לְהַסְתַּכַּל וְלִרְאוֹת רִצּוֹן וְכֹתֵר ה' בְּכֹל יִשְׂרָאֵל, כִּי הֵם לְבוּשׁ לְרִצּוֹנוֹ יִתְבַרַךְ וְהֵם הֵם הָאֹתוֹתִיּוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, אֲשֶׁר חָתַם אֹתָם בְּאֹת בְּרִית קוּדְשׁ, בְּשֵׁם הַקּוּדְשׁ. וְכֹאֲשֶׁר הִיָּה מִסְתַּכַּל לְעֵיּוֹן בֹּו עַל יְדֵי עֵיִן הַחֲכֵמָה וְאִמוּנָה, לֹא הִיָּה רֹאֵה כּוֹלֵם מִן הַגְּשָׁמִיּוֹת כִּי הַכֹּל הִיָּה נַעֲשֶׂה אִין וְאַפְסֵי, בְּחִינַת וְרָאוּ כֹל אִפְסֵי אֶרֶץ, אֵלָּא אֵת אֹר פְּנִי שְׂמַאִיר, פְּנִימִיּוֹת הָאֵלּוּקוֹת שֶׁבְּאֹתוֹ צְדִיק, שְׂמַאִיר כְּאִילוּ נִיצוּץ שֶׁל זֶהָב הִיָּה נִיצוּץ בֹּו, כִּי הָאִיר בֹּו אֹר נִשְׁמַתוֹ בְּכּוֹחַ אֹר הַצִּיץ זֶהָב טָהוֹר, שְׂמַאִיר שֶׁפַּע רֹב הַחֲסֵד בְּמִידָה בְּגִבּוֹרוֹת הַזֶּהָב אֹר גְּדוֹל הַמְּצוּמָצֵם בְּאֹתוֹתִיּוֹת, חוּץ מִכֵּךְ

ובנוסף לכך שהכהן היה יודע מראה של ההסתכלות הקדום, שמושיג איך הקב"ה אשר ברא יצר ועשה אותו צדיק לכבודו ורצונו יתברך, והיה רואה באותו צדיק זה אור לפני שעה, דהיינו זה האור הקדום ועתיק והעומד קיים באופן תמידי לפניו יתברך בבחינה של מעלה הזמן בלתי גבול, ורב חסד, היה מאיר בגבול הזמן לפי שעה, וגוון מיוחד שלה, שהרי הרצון של הקב"ה אשר מעל הזמן היה מלובש בו באותו אדם צדיק, כי עשה רצונו אשר בתוך זמן לפי שעה יום יום כרצונו יתברך אשר קדם לבריאה, ויודע הכהן שהוא מזומן לעולם הבא, כי הזמנים שהעלה בהם הניצוצות של כל הדברים ציירו לו שוב הדיוקן למעלה והאיר אור הדיוקן באותיות הציץ עליו למטה שוב, לרמוז שזכה לשלמות במעשים של יראה המעלים כל הניצוצות ומשלימים כל הדברים החקוקים וחסרים כביכול ומתגלה ומתפתח בהם שם הקודש ונעשים דיבורי השם המאירים עליו שפע רב באור זהב. משום שהמראה הזה הגלוי לעיני הכהן עתה מאירים עליו על אותו צדיק מלמעלה, בחינת יראי ה' למעלה כנ"ל, והוא מפני שהקב"ה היה מרוצה בו ומשתעשע בו בכוח מעשיו טובים והסתכלות קדושה בכל דבר ורצונו יתברך היה בו מלובש בזה הצדיק מקדמא דנא וזכה לגלותו. וכשמסתכלים בו שוב בחיצוניות, לא רואים דבר ורשימו מאור הזהב של הציץ שהציץ עליו מלמעלה לשעה קלה. משום שהמראה שלמעלה אינו מתגלה אלה לפי שעה במידה וגוון מיוחד וחוזר ונחתם לקיים כוח הבחירה, כדי להוציא עוד אותיות התמונות במשך זמן חייו. עד שיעלו כל ישראל כל הניצוצות אשר ברגליו למטה ובכח משיח צדקנו בחינת כהן הגדול אשר יתבונן ויסתכל בכל אחד מאתנו על ידי זה יעלו כל הרפ"ח ניצוצות, שהם ד' פעמים שם ע"ב שבכל עולמות אבי"ע שהוא בחינת החסד החתום בכל דבר (ע"ב גימטריא חסד כידוע), כי בכוח רוח אלוקים, רוח החכמה הנחה על רוח אפינו, המרחפת על פני המים דא רוחו של משיח שיברר כל הניצוצות על ידי אמונה וחכמה, שיכנים בכל ישראל הכוח לברר כל הניצוצות לגלות החסד החתום אשר ירד מלובש מאצילות עד לעשיה על ידי זה ויראו כל אפסי ארץ את ישועת אלוקינו מיד נגאלים במהרה בימינו אמן.



עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולהחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטים להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאתה לאיזה ענין, פורב בוונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש ונשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דיון. לכן נרמז אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקון ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד



- א. **בשאתה רוצה שהשם יתברך ישפיע חסדיו לישראל תאמין שיש בכל דבר ניצוצות הק' ותצורף אל האמונה את החכמה (פי על-ידי אמונה פאים לשכל כנ"ל סימן צ"א), ואז תהיה לך עין קדושה כזאת אשר בשתסתכל בכל דבר שבעולם ותעלה הניצוצות שהם האותיות, ובשתעלה אותם נעשה מהם דבורים קדושים ועל-ידי הדבורים האלה ישפיע השם יתברך רב טוב לישראל.** וזהו כל תענוגי השם יתברך:
- ב. **על ידי שצדיק הגדול במעלה ככהן הגדול מסתכל בצדיק אחר באמונה וחכמה, על ידי זה מפיע לו לעלות ניצוצות נשמתו ולהביאו לשלמות.**
- ג. **על ידי חדושי תורה המתגלים שהיו התומים בתוך הפסוקים הקב"ה משתעשע בה וממשיך עליה לפי שעה אור קדום שמעל הזמן.**

תפילה על פי הלימוד



רבנו של עולם אתה בראת עולמך למען כבודך כמו שנאמר לכבודי בראתיו וצרתיו אף עשיתיו. ובראת העולם בראשית בשביל ישראל הנקראים ראשית, אשר הם בעצמם הלבוש שלך בכיכול שהוא כבודך פי אתה משרה שכירתך בתוך כל אחד ואחד מישראל ואור אלקותך מחיה את כלם. ובראת העולם כדי להטיב מטובך להשפיע רב טוב לכל ישראל אף מחמת רבוי אור שאין אנו יכולים לקבלו כמות שהוא עשית עמנו הסד וצמצמת זה האור בתוך לבושים שהם אותיות הקדש ועל ידי הצמצום נתת מקום לבחירה, שנוכל לזכות להמליך אותך ולגלות אלקותך על ידי מעשינו הפזיזים על ידי יראה ואמונה וחכמת התורה. והנה בעוונותינו הרבים לא די שלא בחרנו ביראה לקבל עלינו על מלכות שמים, אלא נפלנו

בעוונות ועל ידי זה ירדו אותיות הקדש וניצוצות הקדוש בגלות. אף אתה ברחמיך הרבים גלית לנו על ידי צדיקו הקדושים שעל ידי האמונה והחכמה, על ידם יש בכוחנו להסתכל בכל דבר ולעלות שוב את האותיות והניצוצות למקומם ולעלותם למעלה לעולמות העליונים לעשות לך נחת רוח ואתה משתעשע מאלו האותיות ומרכיב מהם מלים של תפלה שעל ידי זה אתה ממשיך לנו שוב השפע הטוב. אנא רחם עלינו ותן בנו זה הכוח ואלו העינים של זאת הסתפלות שמעלה כל הניצוצות ההתומים בכל דבר ותתרוצה במעשינו ותשמח בנו ותמשיך עלינו דיוקן עליון וקדוש שלנו מה שצפית בנו מרם הבריאה שנוצה לעתיד לעשות רצונך. ובתוך זה הדיוקן תאיר בנו אותיות שמך הקדוש כי שמך נקרא בשמנו, ותאיר בנו ארץ הקדוש עתיק יומין המלא

רחמים לרחם עלינו ולהושיענו ישועה שלמה. וכל הרע יהיה בטל כאין ואפס ונזפה אף לשבח אותך ולהלל אותך על כל החסדים שתעשה עמנו בגאלה הקרובה ותשלח לנו את משיח צדקנו ותהיה נחה עליו רוח ה' רוח חכמה רוח עצה וגבורה. ויתן לנו בחכמתו עצה איך להתגבר על יצרנו ולעומד בקיום טהור לפניך תמיד. ועל ידי ההסתפלות שלו בנו לבד כבר יועיל לנו שנקבל כח לעלות כל הניצוצות הנפולים שנפלו לאן שנפלו במשך הגלות הארצה ויעלו למעלה ויעשו לך נחת רוח גדול ושמחה ותהיה אתה בעצמך נושע על ידי שאנו מעלים אלו הניצוצות ותתעלה מלכותך ונתן לך פתח מלכות ומלבושי כבוד על ידי יראתנו ומעשנו הפזיזים ותמליך עלינו תמיד לעולם ועד ותושיענו תשועת עולמים במהרה בימינו אמן



לעילוי נשמות
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
שרה תמו בת דוד והיבוכא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה